

VASS LÓRÁNT

Születési helye és ideje: Csíkszereda, Románia, 1982.10.03
Email cím: v_lorant@yahoo.com; lorant.vass@aquincum.hu

KUTATÁSI TERÜLET:

Római provinciális régészet

A Római Birodalom mindennapi élete, anyagi kultúrája (faragott csonttárgyak, fémből és egyéb tárgyakból készült kisleletek).

Római gender-elmélet (kisleletek és nemek közötti kapcsolat).

Kisleletek kontextuális értelmezése, ezek társadalmi és gazdasági vetületei

Dacia római provincia régészete (anyagi kultúrája, keleti limes-szakasza, Porolissum)

Aquincum tárgyi kultúrája

Az aquincumi villakörzet topográfiai kutatása

Csontfaragás, csontipar a római korban

TANULMÁNYOK, MUNKAHELYEK:

2015. november 1-től	A BTM Aquincum Múzeumának régésze, múzeológusa
2013-2015	A Maros Megyei Múzeum (Marosvásárhely, RO), kutató.
2012-2013	A BTM Aquincumi Múzeuma megbízott kutatója, munkatársa, Budapest [HU]
2007-2010	A „Babeş-Bolyai” Tudományegyetem tudományos segédmunkatársa, Kolozsvár [RO]
2007-2013	Ph.D. képzés a „Babeş-Bolyai” Tudományegyetem [RO] Történelmi Doktori Iskolájában. A disszertáció címe: <i>„Artefactele romane din os de la Porolissum. Contribuții la cunoașterea industriei osului în Dacia romană./Roman Bone Artifacts from Porolissum: Contributions to the knowledge of the bone industry from Roman Dacia”</i> . Fokozat elnyerésének időpontja: 2013.
2005-2006	Klasszikus Ókor mesterképzés, „Babeş-Bolyai” Tudományegyetem, Kolozsvár [RO].
2001-2005	Alapképzés a „Babeş-Bolyai” Tudományegyetem Történelem-Régészet szakán, Kolozsvár [RO].

SZAKMAI TAPASZTALAT:

Régészeti ásatások:

2016	Budapest, III. kerület, Pusztakúti út 22901/13 hrsz., római kori villaépület feltárása
2016	Mikháza (Călugăreni), Maros megye (RO)
2015	Mikháza (Călugăreni), Maros megye (RO)
2014	Mikháza (Călugăreni), Maros megye (RO); Gyulahérvár (Alba Iulia), Fehér megye (RO).

2013	Mikháza (Călugăreni), Maros megye (RO); Gyulahérvár (Alba Iulia), Fehér megye (RO).
2012	Marosvécs (Brâncovenesti), Maros megye (RO); Kolozsvár (Cluj-Napoca) – Argeş utca 24., Kolozs megye (RO).
2011	Butrint, Albánia.
2002-2011	Porolissum (Moigrad/Mojgrád), Szilágy megye (RO).
2010	Arad (Arad), Arad megye (RO).
2007	Carnuntum-Petronell, Ausztria (A); Nemeszsuk (Jucu) – Nokia gyár, Kolozs megye (RO).
2006-2007	Kolozsvár (Cluj-Napoca) – Központi Áruház, Kolozs megye (RO).
2002	Gyergyószárhegy (Lăzarea), Hargita megye (RO).

Oktatói tevékenység:

2011-től	Óraadó tanár a „Babeş-Bolyai” Tudományegyetem Régészet szakán. Oktatott tantárgy: <i>Római anyagismeret (római kori faragott csonttárgyak)</i>
2008-2010	Tutor- a Pósta Béla Régészeti Egyesület Szakkollégiuma. Oktatott tantárgy: <i>Kutatási módszertan szeminárium; régészeti rajzóra</i>

Tudományos népszerűsítés, vendég előadás:

2012. 09. 28.	Kutatók éjszakája rendezvénysorozat, Budapest, Aquincumi Múzeum. Az előadás címe: <i>Római kori csontból faragott tárgyak. Használat és funkció.</i> (http://www.kutatokejszakaja.hu/2012/foszereplo/foszereplo.php?menu_id=5&id=2445)
2012. 11.26	Vendégelőadó a Szegedi Tudományegyetem Ókortörténeti tanszékén (http://www2.arts.u-szeged.hu/okor/tobbi%20oldal/esemenyek.htm)

KUTATÁSI PROJEKTEK:

2013-2015	Kutató a <i>Digitalizarea Limesului Roman. Sectorul Brâncovenesti-Sărățeni/Digitizing the Roman Limes. Sector: Brâncovenesti-Sărățeni</i> nevezetű projektben (UEFISCDI – PN II-ID-PCE-2012-4-0618). Támogató: UEFISCDI (A Felsőoktatás, Kutatás, Fejlesztés Finanszírozásának Végrehajtó Szervezete) – Románia Oktatásügyi Minisztériuma. Projektvezető: Constanze Höpken. http://www.rlrc.ro/team/
2014-2015	Kutató a <i>Mindennapi élet a marosvécsi római katonai táborban</i> nevezetű projektben. Támogató: MTA Domus Hungarica Alapítványa – Domus Szülőföldi Csoportos Ösztöndíj
2012 – 2014	Kutató, oktató a <i>Roman Limes as Cultural Landscape. Erasmus IP Programme</i> nemzetközi projektben (DE-2012-ERA/MOBIP-1-28252-3-37). Támogató: Európai Unió – Erasmus Intensive Programme. Befogadó intézmény : Humboldt Egyetem, Berlin

2012 – 2014	Kutató, oktató az <i>Urban and cultic space in Roman Apulum: An archaeological fieldschool. Erasmus IP Programme</i> nevű nemzetközi projektben (223983-IC-1-2007-1-ROERASMUS-EUCX-1) Támogató: Európai Unió – Erasmus Intensive Programme. Befogadó intézmény: Universitatea “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (Gyulafehérvár, RO). http://apulumip.blogspot.hu
2012 - 2013	Kutató az <i>Archaeometriai vizsgálatok régészeti kerámia</i> . Támogató: MTA Domus Hungarica Alapítványa – Domus Szülőföldi Csoportos Ösztöndíj.
2012	Kutató az <i>Aquincum polgárváros keleti temetőjének régészeti anyagfeldolgozása</i> kutatási projektben (OTKA 100956). Támogató: OTKA – Budapest (HU). Projektvezető: dr. Lassányi Gábor
2011	Kutató az <i>Butrint Forum Project (archaeological field project)</i> , Butrint, Albánia Támogató: University of Notre Dame, Indiana (USA). Projektvezető: David Hernandez
2009 - 2011	Kutató, oktató a <i>Porolissum: Eine interdisziplinäre Lehrgrabung in Rumänien. Erasmus IP Programme</i> nemzetközi projektben (DE-2009-ERA/MOBIP-ZuV-29975-5-32) Támogató: Európai Unió – Erasmus Intensive Programme. Befogadó intézmény: Humboldt Egyetem, Berlin (DE)
2006 – 2011	Kutatói asszisztens a <i>Fenomenologia spațiului și a antropologiei funerare în contextul prospecțiunilor arheologice, geofizice, topografice la necropola orașului roman Porolissum, secolul II-III d. Chr</i> projektben (<i>A tér és temetkezési szokások jelensége Porolissum római város temetőjében a régészeti-, geofizikai- és topográfiai vizsgálatok alapján a Kr.u. II-III. században</i>) (PN II 516). Támogató: CNC SIS – Románia Oktatásügyi Minisztériuma. Befogadó intézmény: Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (RO)
2005 – 2006	Adatfeldolgozó a <i>Téglás István jegyzetfüzetei</i> nevezetű projektben Támogató: Sapientia Alapítvány – Kutatási programok irodája, Kolozsvár. Projektvezető: dr. Bajusz István
2003 – 2004	Adatfeldolgozó a <i>Téglás István régészeti jegyzetei</i> nevezetű projektben. Támogató: Sapientia Alapítvány – Kutatási programok irodája, Kolozsvár. Projektvezető: dr. Bajusz István

EGYÉNI KUTATÓI ÖSZTÖNDÍJAK:

2015. február- március, június	MTA Domus Hungarica Scientiarium et Artium senior ösztöndíj: BTM Aquincum Múzeuma, Budapest.
2014. február- március, június	MTA Domus Hungarica Scientiarium et Artium junior ösztöndíj: BTM Aquincum Múzeuma, Budapest.
2011 március	MTA Domus Hungarica Scientiarium et Artium junior ösztöndíj: BTM Aquincum Múzeuma, Budapest.

- 2010.november-
2012. január *Eurotrans Alapítvány kutatói ösztöndíja: Kolozsvár.*
- 2009 november-
december *MTA Domus Hungarica Scientiarium et Artium junior ösztöndíj: Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest.*
- 2008 *MTA Domus Hungarica Scientiarium et Artium junior ösztöndíj: Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest.*

KONFERENCIÁK:

- 2016 11th Meeting of the ICAZ Worked Bone Research Group, május 23-28 Iași (RO): *Bone-working in Roman Aquincum. Fashion, tradition, use. A contextual analysis of the Roman artefacts made of animal bone material*
FIROKONF X (Fiatal Római Koros Kutatók X. Konferenciája), május 13-15, Pápa (HU): *„Nagy nehezen kinyílt ez a derék, becsületes ajtó...”. Az Aquincumi Múzeum gyűjteményében levő kulcsok és záruk kontextuális értelmezése.*
- 2014 Digitizing the Roman Limes. Sector Brâncovenesti-Sărățeni, nemzetközi workshop, 2014. november 15, Marosvásárhely [RO]: *Roman brooches from the Eastern Limes. Sector Brâncovenesti-Sărățeni.*
III. Szovátai Helytörténeti Konferencia. Szováta az első világháborúban, 2014. Szeptember 27., Szováta [RO]: *Mikháza római öröksége.*
II. Ókortörténeti és Fegyvertörténeti Konferencia, Szeged [HU]: *A tér és csontfegyver tartozékok összjátéka. Példák egy dáciai segédcsapattáborból* (társszerző: Pánczél Szilamér Péter).
- 2013 XI. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, Csíkszereda [RO]: *Nyitott vasmécses a mikházi (Călugăreni, Maros megye) római katonai táborból. Megjegyzések a vasmécsesek dáciai előfordulásához és használatához.*
- 2012 X. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, Marosvásárhely [RO]: *A porolissumi római segédcsapat tábor faragott csonttárgyai.*
Roman Archaeology Conference IX and Theoretical Roman Archaeology Conference XX, 2010. március 25-28., Oxford [UK]: *Women in a Man's World? Female related artefacts from the camps of Dacia.*
- 2011 IX. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, Gyergyószentmiklós [RO]: *Aquincum későrómai kori történetének kérdőjelei. A településen megmaradt csontfaragványoknak a többi provinciális lelőhelytől eltérő összetétele* (társszerző: T. Bíró Mária).
- 2009 VII. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, Sepsiszentgyörgy [RO]: *Archaeological discoveries from Cabii Hill (Moigrad, Sălaj county), 2009 season* (társszerzők: S. Mustățã, Sz.P. Pánczél, I. Bajusz, A. Dobos, Ü. Bencze, Á. Ferencz-Mátéfi, M. Urák).
- 2008 Fiatal Római Koros Kutatók III. Konferenciája, Szombathely [HU]: *Necropola Porolissensis* (társszerzők: Á. Alföldy Găzdac, Sz. P. Pánczél, C. Găzdac, D. Petruț, I. Bajusz, N. Gudea)

- VI. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, november 7-9., Kolozsvár [RO]: *Csontfaragás Intercisában* (társszerző: M. T. Bíró)
8. Magyar Ókortörténeti Konferencia, május 22-25., Szeged [HU] : Fikció és propaganda Dáciában. Megjegyzések a Lupa Capitolina dáciai előfordulásához.
- 18th Theoretical Roman Archaeology Conference, április 4-5., Amsterdam [NE]: *Living in Dacia. Reconstructing daily life on the basis of material culture.*
- 2007 V. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, November 9-11., Kolozsvár [RO]: *Az apulumi Liber Pater „szentély” insulája a csonttárgyak tükrében* (társszerző: Pánczél Sz. P.)
- The 8th International Congress of Funerary Archaeology, október 4-7., Nagyszeben [RO]: *Necropolis Porolissensis. Methods and perspectives* (társszerzők: Á. Alföldy Gázdac, Sz.P. Pánczél)
- The 6th Meeting of the Worked Bone Research Group, augusztus 27-31., Párizs, [FR], *Bone working in Roman Dacia. Economic Aspects.*
- 2006 IV. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, november 8-10., Marosvásárhely [RO]: *Az apulumi Liber Pater “szentély” insulájának csontművessége* (társszerző: Pánczél Sz. P.).
7. Magyar Ókortudományi Konferencia, május 26-28., Debrecen [HU]; poszter: *Csontfaragás Porolissum római városában*
- 2005 III. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia, november 11-13., Csíkszereda [RO]: *Csontfaragás a római Dáciában.*

NYELVISMERET:

Angol, román (*felsőfok*)
 német (*középhaladó*)
 francia, olasz, spanyol (*olvasási szint*)

Nyelvvizsga: angol középfokú (Cambridge First Certificate)

SZAKMAI TÁRSULATOK, TAGSÁGOK:

Magyar Tudományos Akadémia Külső Köztestületének tagja

Pósta Béla Erdélyi Magyar Régészeti Egyesület tagja

Pulszky Társaság, Magyar Múzeumi Egylet tagja

CIKKEK, TANULMÁNYOK, KÖNYVRÉSZLETEK, KÖNYVFEJEZETEK, KÖNYVEK

2015

Szarvasagancsrózsa amulettek a római Dacai területéről. In: (Dobos Alpár, Petruț Dávid, Berecki Sándor, Vass Lóránt, Pánczél Szilamér Péter, Molnár-Kovács Zsolt, Forisek Péter szerk.) *Archaeologia Transylvanica. Studia in honorem Stephani Bajusz, Cluj-Napoca – Târgu Mureș – Budapest, 2015, 213-223.*

Lassányi Gábor – Vass Lóránt: *„Az utolsó” rómaiak – Adatok Aquincum polgárvárosának kései történetéhez egy agancsfésű kapcsán. / The „last Romans” – New data to the Late Roman History of the Aquincum Civil Town as it is revealed by an antler comb.*, In: *Budapest Régiségei*, XLVIII, 169-181.

(Könyvismertető) Orsolya Láng – Alexandra Nagy – Péter Vámos, *The Aquincum Macellum. Researches in the area of the macellum in the Aquincum Civil Town (1882-1965). Applying news methods for old excavation materials.* Aquincum Nostrum I.3., Budapest, 2014. 198 pages, 44 tables. Book review by Lóránt Vass, In: *Marisia. Studii și materiale. Arheologie*, XXXIV-XXXV, 2014-2015, 189-190.

(Könyvismertető) *Carved Bone and Antler from Northern Dobrudja in Archaeological and Archaeozoological Context (book review)* In: *Instrumentum. Bulletin du Groupe de travail européen sur l'artisanat et les productions manufacturées de l'Antiquité à l'époque moderne*, no. 42, déc 2015, 52.

2014

Contribution To The Knowledge Of Bone And Antler Bow Lath Production From Roman Dacia, In: Sorin Cociș (ed.), *Archäologische Beiträge: Gedenkschrift zum hundertsten Geburtstag von Kurt Horedt*. Cluj-Napoca, 2014, 99-121. (ISBN 978-606-543-456-1)

2013

Egy Porolissumról (Mojgrád/Moigrad, Szilágy megye) származó Venus-ábrázolású csontguzsaly. A bone distaff depicting Venus from Porolissum (Moigrad, Sălaj County, Romania). *Dolgozatok Az Erdélyi Múzeum Érem- És Régiségtárából* 16-17, 2013, 59-71 (ISBN 978-606-8178-68-4).

2012

Aquincumi csonttárgyak: Bone Objects in Aquincum. Az Aquincum Múzeum Gyűjteménye 2. (társszerzők: M. T. Bíró, Alice M Choyke, Á. Vecsey) (ISBN:978-963-9340-95-4).

Csonttárgyak mint régészeti leletek. Bone artefacts as archaeological finds.

In: T Bíró Mária, Alice M Choyke, Vass Lóránt, Vecsey Ádám: *Aquincumi csonttárgyak: Bone Objects in Aquincum.* Budapest, 2012, 25-42 (ISBN:978-963-9340-95-4).

A Roman bone pocket knife handle depicting Eros riding a dolphin from Porolissum (Moigrad, Sălaj county, Romania), In: *Călin Cosma (ed.) Studii de arheologie și istorie. Omagiu profesorului Nicolae Gudea la 70 de ani / Studies in archaeology and history.* An

anniversary volume to professor Nicolae Gudes on his 70th birthday, *Interferențe Etinice și Culturale în mileniul I a. Chr. – I p. Chr. 20*, Cluj-Napoca 2011, 641-656 (ISBN 978-606-543-240-6).

2010

Egy dáciai vámhivatalnok családi síremléke. Adatközlés egy Porolissumon előkerült síroltárról (The familial funerary monument of a Dacian customs officer. A newly discovered funerary altar in Porolissum). Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából III-V (XIII-XV), 2010, 55-61, 1-5 táblák (társszerzők: D. Petruț, C. Găzdac, Sz. P. Pánczél, I. Bajusz, Á. Alföldy Găzdac, L. Vass) (ISBN 978-606-8178-68-4).

A Family Funerary Monument Erected by a vilicus from Porolissum in Roman Dacia. Tyche. Beiträge zur Alten Geschichte, Papyrologie und Epigraphik 25, 2010, 81-88, Taf. 9-11 (társszerzők: D. Petruț, C. Găzdac, Á. Alföldy Găzdac, Sz. P. Pánczél, I. Bajusz, L. Vass) (ISSN 1010-9161).

Women in a man's world?: Female related artefacts from the camps of Dacia, Marisia 30, 2010, 127-153.

About an antler object from a Roman rural settlement near Cluj-Napoca (Romania), Instrumentum : Bulletin Du Groupe De Travail Europeen Sur L Artisanat Et Les Productions Manufacturees Dans L Antiquite 31, 2010, 37 (ISSN 1680-0443).

2009

Domborzati modell alkalmazása egy Porolissumban végzett régészeti célú mágneses mérés feldolgozásában és értelmezésében, Archeometriai Műhely 6 (2), 2009, 31-42 (társszerzők: T. Lipovics, J. Petrovszki, I. Kudó, Sz. Pánczél, A. Dobos, L. Lenkey, I. Bajusz).

Application of a terrain model in the interpretation and evaluation of a magnetic survey carried out for archaeological purposes in Porolissum, Romania. Geophysical Research Abstracts 11: Paper EGU2009-10892-1, 2009 (társszerzők: T. Lipovics, L. Lenkey, J. Petrovszki, I. Kudó, Sz.P. Pánczél, I. Bajusz, L. Vass, A. Dobos)

Beinschnitzerei in Intercisa: Csontfaragás Intercisában. Archaeológiai Értesítő 134, 2009, 81-91.

To play or not to play?: Roman dice from Porolissum in the Wesselényi-Teleki Collection, In: Bíró Szilvia (ed.) *Ex Officina... Studia in honorem Dénes Gabler: Emlékkönyv Gabler Dénes 70. éves születésnapjára.*, Győr, 2009, 561-573 (társszerző: Sz.P. Pánczél) (ISBN:978-963-06-8587-0).

2007

Project "Necropolis Porolissensis" Methods and Perspectives. Acta Terrae Septemcastrensis 6/1, 2007, 9-17. (társszerzők: Á. Alföldy-Găzdac, Sz.P. Pánczél, Vass, C. Găzdac, I. Bajusz, N. Gudea)

2006

Unpublished Roman bone artifacts from the amphitheatre of Porolissum. In: Cristian Găzdac, Corneliu Gaiu (eds.), *Fontes Historiae. Studia in honorem Demetrii Protase,* Bistrița, 2006, 641-656 (ISBN:973-8915-00-7).